МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради ХНАДУ
Протокол від 27 січня 2023 року №50/23

Введено в дію наказом по ХНАДУ
від 30 січня 2023 р. № 4

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СТВНЗ 90.1-02:2023

Харків
ХНАДУ
2023

ПЕРЕДМОВА

1 ПІДРОЗДІЛИ-РОЗРОБНИКИ: навчальний відділ

РОЗРОБНИКИ:
Анжеліка БАТРАКОВА, перший проректор (керівник розробки);
Олександр ДОГАДАЙЛО, начальник навчального відділу

2 РОЗГЛЯНУТО на засіданні Вченої ради 27 січня 2023 р.протокол №50/23

ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом по ХНАДУ від 30 січня 2023 р. № 4.

3 НА ЗАМІНУ СТВНЗ 91.1-01:2021, введеному в дію наказом по ХНАДУ від 17 вересня 2021 р. № 147

4 Відповідальність за зміст, своєчасну перевірку та актуалізацію цього стандарту несе навчальний відділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

5 Періодичність перевірки – один раз на рік та в разі зміни законодавства.

© Цей стандарт закладу вищої освіти не може бути повністю або частково відтворений, тиражований і розповсюджений без дозволу адміністрації ХНАДУ

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Чинний від 2023 01 27

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт регламентує процедуру оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (далі – Університеті) і визначає систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти для всіх освітніх рівнів і форм навчання в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті.

1.2 Стандарт встановлює:

− дидактичні принципи оцінювання;
− шкали оцінювання результатів навчання;
− вимоги до засобів діагностики;
− загальні критерії оцінювання;
− процедури оцінювання;
− правила перенесення кредитів;
− алгоритм конвертації (переведення) оцінок.

1.3 Цей стандарт розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» та з урахуванням Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти.

1.4 Університет не претендує на авторство і першоджерело цього стандарту. Цей текст створено на основі існуючих вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок Міністерства освіти і науки України, а також на матеріалах і кейсах Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами та доповненнями);

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII (зі змінами та доповненнями);

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347);

Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

Європейська рамка кваліфікацій (2008 р.);

Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (2016 р.);

Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015)

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА СКОРОЧЕННЯ

3.1 Терміни та визначення їх понять:

Відповідальність і автономія - здатність особи застосовувати знання та навички самостійно та відповідально;

Знання - осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання фактів та уявлення) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

Компетентність - динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність;

Комплексна контрольна робота (надалі – ККР) – це комплекс формалізованих завдань, що призначені для виявлення ступеня засвоєння навчального матеріалу та рівня сформованості необхідних компетенцій, передбачений робочою програмою дисципліни, під час контролю залишкових знань здобувачів;

Комплексне контрольне кваліфікаційне завдання (надалі - КККЗ) – це система контрольних завдань стандартизованої форми, орієнтованих на вимір і оцінювання обсягу, повноти, системності, міцності та осмислення професійних знань, а також дієвості і самостійності вмінь випускника, які дозволяють співставити рівень його досягнень з еталонними вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, які характеризують здібність і спроможність випускника виконувати соціально-виробничі функції на певному рівні кваліфікації.

Комунікація - взаємодія осіб з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

Критерії оцінювання – опис того, що повинен робити здобувач для демонстрації досягнення результатів навчання.

Національна рамка кваліфікацій - системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітня кваліфікація - визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання та компетентностей;

Професійна кваліфікація - визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою результатів навчання та компетентностей, що дають змогу виконувати певний вид роботи або провадити професійну діяльність;

Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, що набуваються у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти;

Рівень - структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю результатів навчання, які є характерними для кваліфікацій відповідного рівня;

Уміння/навички - здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем. Уміння/навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів, комунікацію).

3.2 Скорочення

ХНАДУ (Університет) – Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ККР – Комлексна контрольна робота

КККЗ – Комплексне контрольне кваліфікаційне завдання

НРК – Національна рамка кваліфікацій

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Принципи оцінювання

4.1.1 Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти базується на принципах:

– об’єктивності визначення міри досягнення запланованих результатів навчання;

– використання чітких й оприлюднених критеріїв оцінювання знань;

– здійснення адміністративних перевірок точності проведення виписаних процедур.

4.1.2 У системі ЄКТС основним дидактичним принципом, що формує проєктну якість вищої освіти, вважається оцінювання здобувачів вищої освіти на основі наскрізного компетентнісного підходу (рисунок 1).

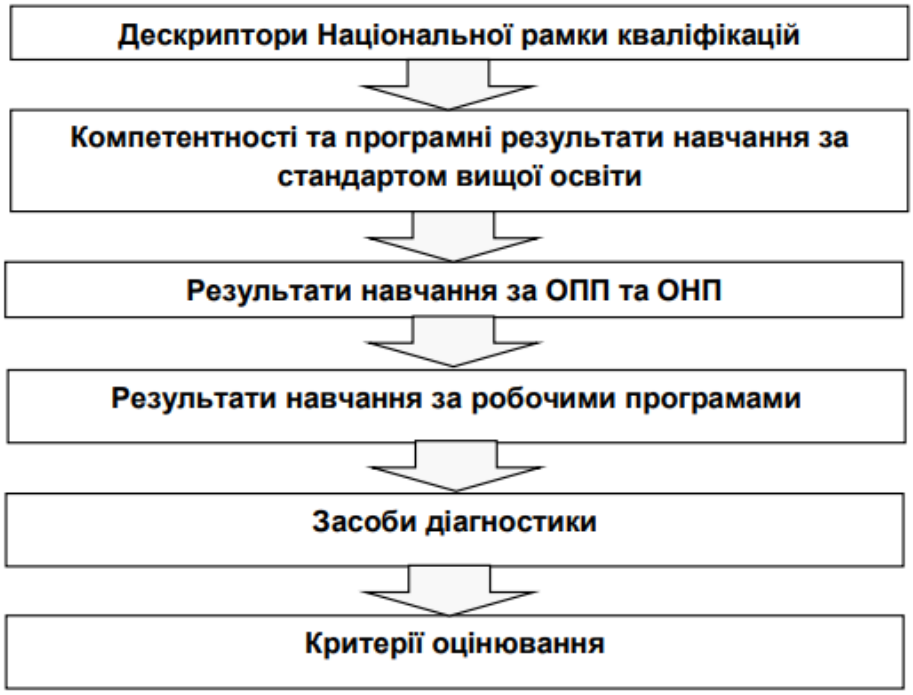

Рисунок 1 – Схема наскрізного компетентнісного підходу

4.1.3 Результати навчання повинні:

– адекватно відображати контекст, рівень, сферу діяльності і зміст програми;

– бути зрозумілими та легко піддаватися контролю на основі реальних досягнень здобувача після завершення програми;

– бути досяжними в межах встановленого навантаження;

– бути пов’язані з відповідними видами навчальної діяльності, формами і критеріями оцінювання.

Рівень досягнення результатів навчання здобувача оцінюється під час контрольних заходів.

4.1.4 Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти має здійснюватися за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об’єктивних критеріях. Зміст критеріїв має спиратися на компетентністні характеристики, що визначені для кожного рівня вищої освіти Національною рамкою кваліфікацій (НРК).

Рівень компетентностей відносно вимог НРК, досягнутий здобувачем і підтверджений оцінюванням, відображає його результати навчання.

4.1.5 Результати навчання із відповідними критеріями та процедурами

оцінювання небхідно визначати для кожного компонента освітньої програми.

Вимоги до результатів навчання для забезпечення наскрізного компетентнісного підходу мають корелювати з дескрипторами (описом компетентностей) Національної рамки кваліфікацій (таблиці 1-3).

Таблиця 1 – Загальні критерії досягнення результатів навчання для шостого рівня за НРК (бакалавр)

Дескриптори НРК	**Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності**	**Бал оцінювання**
Знання		
Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.		
Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить незначні помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	75-79
	Відповідь фрагментарна	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з незначними помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	75-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння застосовувати	65-69

	знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації Збір, інтерпретація та застосування даних Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: правильна, чітка, логічна, виразна, лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументація та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п’ять вимог)	75-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-74
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев’ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проєктами. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проєктами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію;	95-100

контекстах Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	- здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-74
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

Таблиця 2 – Загальні критерії досягнення результатів навчання для сьомого рівня за НРК (магістр)

Дескриптори НРК	**Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності**	**Бал оцінювання**
Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.		
Знання		
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить незначні помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	75-79
	Відповідь фрагментарна	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння: виявляти проблеми; формулювати гіпотези; розв'язувати проблеми; оновлювати знання; інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	75-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: правильна, логічна, виразна, лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень;	95-100

	- доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п’ять вимог)	75-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-74
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев’ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуванимта потребують нових стратегічних підходів Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано	70-74

	п’ять вимог)	
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

Таблиця 3 – Загальні критерії досягнення результатів навчання для восьмого рівня за НРК (доктор філософії)

Дескриптори НРК	**Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності**	**Бал оцінювання**
Інтегральна компетентність – здатність продуктувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики		
Знання		
Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: концептуальних та методологічних знань на рівні найбільш передових наукових досягнень у галузі чи на межі галузей знань та/або професійній діяльності, пояснює сутність, методику, наводить приклади застосування понятійного апарату	95-100
	Відповідь не є вичерпною, допущені окремі неточності	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, містить незначні помилки	75-79
	Відповідь фрагментарна, без аргументацій	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв’язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, Розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Відповідь характеризує уміння: розв’язувати значущі проблеми; переоцінювати існуючі знання та професійні практики; планувати та реалізовувати наукові дослідження; аналізувати, оцінювати та синтезувати нові та комплексні наукові ідеї	95-100
	Відповідь характеризує розв’язувати значущі проблеми; переоцінювати існуючі знання та професійні практики з незначними помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння розв’язувати значущі проблеми; переоцінювати існуючі знання та професійні практики, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння розв’язувати значущі проблеми; переоцінювати існуючі знання та професійні практики, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння розв’язувати значущі проблеми; переоцінювати існуючі знання та професійні практики, але має певні неточності	75-79

	при реалізації трьох вимог	
	Відповідь характеризує уміння розв'язувати значущі проблеми; переоцінювати існуючі знання та професійні практики, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння розв'язувати значущі проблеми; переоцінювати існуючі знання та професійні практики при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння розв'язувати значущі проблеми; переоцінювати існуючі знання та професійні практики, але зі значними неточностями та помилками	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
	Комунікація	
Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: правильна, логічна, виразна, лаконічна, застосування загально прийнятої наукової термінології. Комунікаційна стратегія: - вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань; - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументація та її відповідність основним науковим та практичним положенням; - професійна презентація результатів власних досліджень; - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - логічні висновки та науково-обгрунтовані пропозиції; - використання академічної української та іноземних мов у професійній діяльності - використання сучасних інформаційних та комунікативних технологій при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	75-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-74
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60

Автономність та відповідальність		
Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: - ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації; - здатність до саморозвитку і самовдосконалення, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень - використання принципів та методів організації діяльності команди; - здатність діяти соціально відповідально та громадянські свідомо; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем, відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість та саморегуляція; - рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності	95-100
	Впевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п’ять вимог)	70-74
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

4.2 Об’єкти і види контролю

4.2.1 Рівень якості підготовки фахівців визначається комплексною системою оцінювання, яка поєднує шкалу оцінювання ЄКТС, національну та 100-бальну шкалу.

Об’єктами контролю є: робота здобувачів вищої освіти на лекціях, семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, самостійна робота (якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань тощо), поточних контрольних робіт, завдань виробничих практик (стажування), курсових і кваліфікаційних робіт (проєктів).

4.2.2 Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни проводиться науково-педагогічними працівниками під час проведення поточного і підсумкового контролю, контролю залишкових знань.

4.2.3 Оцінювання включає весь спектр письмових, усних, практичних контрольних процедур у залежності від компетентністних характеристик (знання, уміння, комунікація, автономність і відповідальність) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

4.2.4 Поточний контроль здійснюється під час проведення лекцій, семінарських (практичних, лабораторних) занять, перевірки виконання завдань самостійної роботи (індивідуальних і домашніх завдань тощо), перевірки виконання поточних контрольних робіт та має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу освітнього компоненту освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми.

4.2.4.1 Під час проведення лекцій рекомендується застосовувати такі методи контролю, як усне опитування із питань, визначених планом лекцій і пов’язаних із матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань за темою лекції та інше.

4.2.4.2 Під час проведення семінарських занять можуть застосовувати такі методи контролю, як усне й письмове опитування здобувачів із питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань за темою заняття, письмове виконання здобувачами тестів та інше.

4.2.4.3 У процесі проведення практичних занять поточний контроль здійснюється шляхом вирішення комплексу практичних завдань і проблемних ситуацій тощо.

4.2.4.4 Під час проведення лабораторних занять можуть бути використані такі методи контролю, як усне чи письмове опитування здобувачів із питань теми лабораторного заняття, контроль проведення й результатів експериментів чи дослідів, виконання здобувачами тестів та ін.

4.2.4.5 Поточний контроль організації самостійної роботи здобувачів (виконання індивідуальних і домашніх завдань) здійснюється за допомогою перевірки науково-педагогічним працівником їх результатів як у середовищі дистанційних курсів, так і при перевірці письмових робіт (есе, рефератів тощо), практичних завдань, при проведенні консультацій.

4.2.4.6 Поточний контроль може здійснюватися під час перевірки виконання тестових завдань у письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп’ютерної підтримки освітнього процесу, при перевірці виконання практичних ситуацій в письмовій формі тощо.

4.2.5 Підсумковий контроль включає підсумкове оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни, виконання завдань навчальних і виробничих практик, захисту курсових проєктів та підсумкову атестацію.

4.2.5.1 Підсумкове оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку або екзамену.

4.2.5.2 Підсумкова атестація включає оцінювання знань, умінь та навичок під

час складання випускного кваліфікаційного екзамену або захисту випускної кваліфікаційної роботи певного рівня освіти.

4.2.6 Контроль залишкових знань здобувачів з навчальної дисципліни визначається шляхом виконання комплексних контрольних робіт (ККР). Мета - перевірка вміння здобувачів застосовувати отримані теоретичні знання та навички для вирішення практичних ситуацій.

4.2.7 Поточний і підсумковий контроль, контроль залишкових знань здобувачів вищої освіти може здійснюватися як у навчальних аудиторіях університету, так і в дистанційній формі із застосуванням платформи MOODLE.

5 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється за критеріями, що корелюють з дескрипторами НРК.

5.2 Вибір, конкретизація та деталізація критеріїв оцінювання з урахуванням специфіки освітніх програм та їх компонентів здійснюється кафедрами на основі загальних критеріїв, наведених у СТВНЗ 7.1-02 Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ.

5.3 Поточна успішність

5.3.1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за 100-бальною шкалою.

5.3.2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському).

5.3.3 Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Здобувач вищої освіти має отримати оцінку з кожної теми.

5.3.4 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи (за наявності).

5.4 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку та екзамену.

5.5 Оцінювання дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є залік.

5.5.1 Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання.

5.5.2 Умовою отримання заліку є:

– відпрацювання всіх пропущених занять;

– середня поточна оцінка з дисципліни не нижче 60 балів.

5.5.3 Результат навчання оцінюється:

– за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку);

– за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 4.

Таблиця 4 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	**За національною шкалою**
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

5.6 Оцінювання дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен

5.6.1 Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх

аудиторних занять

5.6.2 До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни; своєчасно відпрацювали пропущені заняття; набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 60 балів);

5.6.3 Оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою. Мінімальна підсумкова оцінка становить 60 балів.

5.6.4 Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни при підсумковій формі контролю у вигляді екзамену визначається як така, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

5.7 Із метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані заохочувальні бали. Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені навчальним планом підготовки здобувачів і робочою програмою з навчальної дисципліни.

5.8 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

5.8.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

5.8.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

– призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

– призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

– участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів

– участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

– участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів

– участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

– виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

5.8.3 Кількість балів за індивідуальні завдання здобувача не може перевищувати 20 балів.

5.9 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 5.

Таблиця 5 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	**Оцінка за національною шкалою**		**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
			Оцінка	**Критерії**
	екзамен	**залік**		

90-100	**Відмінно**	**Зараховано**	**A**	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	**Добре**	**Зараховано**	**B**	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			**C**	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	**Задовільно**		**D**	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			**E**	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	**Незадовільно**	**Не зараховано**	**FX**	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	**Неприйнятно**		**F**	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

6 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, ВМІНЬ ТА НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (ККР)

6.1 Рівень підготовки здобувача за результатами виконання ККР оцінюється з теоретичної та практичної частин (за наявності) окремо, як середньоарифметичне з

оцінок за відповідь на кожне питання.

6.2 Загальна оцінка виконання здобувачами ККР визначається як середньоарифметичне з оцінок, зазначених розділів завдань. При середньоарифметичній оцінці з п'ятьма і більше десятих бала (2,5; 3,5; 4,5) оцінка округлюється на користь здобувача.

6.3 Оцінювання теоретичних знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

– «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;–
– «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
– «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
– «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
– «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
– «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей..

6.4 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 6.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами виконання комплексних контрольних робіт–

Оцінка в балах	**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
		Оцінка	**Критерії**
90-100	**Відмінно**	**A**	Здобувач виконав ККР відповідно до завдань і в повному обсязі прийняв правильні рішення, аргументовано обґрунтував їх, виявив уміння застосовувати набуті знання для вирішення практичних ситуацій, творчо використав знання для вирішення практичних завдань
80–89	**Добре**	**B**	Здобувач виконав ККР відповідно до завдань і в повному обсязі прийняв правильні рішення, не повно й ґрунтовно обґрунтував прийняті рішення, виявив уміння застосовувати набуті знання для вирішення типових практичних ситуацій
75-79		**C**	Здобувач допустив непринципові неточності, одиничні незначні недоробки, можливі незначні (1-2) помилки в висновках
67-74	**Задовільно**	**D**	Здобувач виконав ККР відповідно до завдань, але відповіді на тести надані частково, при вирішенні типових практичних завдань здобувач застосовує обмежено здобуті знання, деякі завдання виконані із помилками
60–66		**E**	Здобувач виконав ККР відповідно до завдань але з суттєвими помилками, відповіді на тести надані частково.
35–59	**Незадовільно**	**FX**	Здобувач при виконанні ККР виконав менше ніж 50 % теоретичних тестових питань, більше половини практичних завдань не виконано або містять принципові помилки, відсутні висновки.
0–34	**Неприйнятно**	**F**	Здобувач при виконанні ККР виконав менше ніж 20 % тестових і практичних завдань. Усі виконані навчальні завдання містять принципові помилки.

7 ПОРЯДОК І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, ВМІНЬ І НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

7.1 Підсумковий контроль з виконання курсової роботи (проєкту) проводиться до початку екзаменаційної сесії за графіком консультацій кафедри.

7.2 Оцінювання самостійності і якості виконання курсової роботи (проєкту) проводиться за результатами її (його) публічного захисту здобувачем перед комісією у складі не менше двох науково-педагогічних працівників кафедри, які призначаються завідувачем кафедри, у тому числі керівника курсової роботи (проєкту).

7.3 Під час оцінювання якості виконання курсової роботи (проєкту) враховують зміст, оформлення, організацію виконання та результати публічного захисту курсової роботи (проєкту),(таблиця 7).

Таблиця 7 – Критерії оцінювання знань з виконання курсової роботи (проєкту)

Критерії оцінювання	Бали
Зміст	**50**
Обґрунтування актуальності теми	3
Повнота розкриття теми	10
Використання достовірних (віртуальних) статистичних і фактичних даних, що характеризують проблему та їх аналіз у динаміці	5
Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій	5
Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів	2
Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та наукова новизна результатів дослідження	10
Наявність у курсовій роботі (проєкті) наочності (таблиць, графіків, схем) та їх аналіз	5
Обґрунтованість висновків і практична значущість рекомендацій (пропозицій)	10
Оформлення та організація виконання	**20**
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення курсової роботи загалом (титульний аркуш, затверджений план, зміст, структура, посилання на літературні джерела)	5
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул та графічних ілюстрацій	5
Відповідність чинним вимогам щодо оформлення літературних та інших інформаційних джерел	5
Дотримання графіка виконання курсової роботи (проєкту)	5
Захист	**30**
Повнота й лаконічність висвітлення в доповіді ключових аспектів роботи	10
Презентація курсової роботи (проєкту)	10
Аргументованість і повнота відповідей на додаткові питання	10

7.4 Загальна підсумкова оцінка за виконання курсової роботи (проєкту) не може перевищувати 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за виконання курсової роботи (проєкту) визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 8.

Таблиця 8 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами виконання курсової роботи (проєкту)

Оцінка в балах	**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
		Оцінка	**Критерії**
90-100	**Відмінно**	**A**	Курсова робота (проєкт) виконана (ний) на актуальну тему, в ній наведено аналіз проблеми, яка досліджується, результати власної експертної оцінки, отримані результати науково обґрунтовані. Робота (проєкт) виконана(ний) із застосуванням комп'ютерної техніки для розрахунків або створені власні програмні продукти. Здобувач під час захисту має продемонструвати вміння застосовувати глибокі теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань, відстоювати запропоновані науково-

			теоретичні і практичні положення. Захист супроводжується наочними матеріалами, які розкривають сутність роботи (проєкту). Відповідь здобувача під час захисту виявляє глибокі знання з дисципліни, вміння правильно формулювати власні думки (за змістом, логікою та стилем).
80–89	**Добре**	**B**	Курсову роботу (проєкт) виконано(ний) у повній відповідності з завданням, робочою програмою навчальної дисципліни та методичних рекомендацій. Виявлено широкий професійний світогляд, уміння логічно мислити. Проте у відповіді допускаються неточності, які не змінюють суть питання
75-79		**C**	Курсову роботу (проєкт) виконано(ний) у повній відповідності з завданням, робочою програмою навчальної дисципліни та методичних рекомендацій, здобувач продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, але під час захисту допущені незначні неточності у відповіді на запитання.
67-74	**Задовільно**	**D**	Курсова робота (проєкт) та її(його) захист переважно відповідають вимогам, які пред'являються до знань основного матеріалу. Однак у відповіді недостатньо точно формулюються причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування. Демонстраційний (графічний) матеріал роботи (проєкту) містить окремі помилки
60–66		**E**	Курсова робота (проєкт) виконана(ний) з суттєвими порушеннями вимог завдання, робочої програми або методичних рекомендацій до виконання курсової роботи (проєкту), у розрахунках та в пояснювальній записці виявлені помилки, робота (проєкт) подана(ний) до захисту з порушенням графіку виконання курсової роботи (проєкту), у відповідях допущені помилки, доповідь не систематизована.
35–59	**Незадовільно**	**FX**	Курсова робота (проєкт) та її(його) захист не відповідають вимогам, що пред'являються, здобувач не володіє більшою частиною теоретичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, більша частина відповідей містить груби принципові помилки.
0–34	**Неприйнятно**	**F**	Курсова робота (проєкт) виконана(ний) не самостійно, здобувач не орієнтується в матеріалі курсової роботи (проєкту).

8 ПОРЯДОК І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, ВМІНЬ І НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ (НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО СТАЖУВАННЯ)

8.1 Після закінчення практики (науково-дослідного стажування) здобувачі мають оформити й подати на кафедру звіт про виконання її програми та індивідуального завдання. Цей документ має бути підписаний керівником підрозділу бази практики. Після захисту звіт зберігається на кафедрі протягом трьох років.

Звіт разом з направленням на практику, індивідуальним завданням і щоденником (за наявності) подається на розгляд для оцінювання керівнику практики від університету.

8.2 Підсумковий контроль результатів практики (науково-дослідного стажування) проводиться за графіком консультацій кафедри.

8.3 До захисту звітів з практики (науково-дослідного стажування) допускаються

здобувачі, які виконали вимоги програми практики (науково-дослідного стажування). Захист звітів відбувається у комісії, яку призначає завідувач кафедри.

8.4 Оцінювання результатів практики здійснюється експертно. Оцінка за практику обчислюється як сума балів за результатами виконання завдань практики (науково-дослідного стажування), оформлення звіту та його захисту згідно з таблицею 9.

При оцінюванні враховується відгук керівника підрозділу бази практики (науково-дослідного стажування).

8.5 Підсумкова оцінка звіту з практики (науково-дослідного стажування) визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 10.

Таблиця 9 – Критерії оцінювання знань за результатами проходження практики (науково-дослідного стажування)

Критерії оцінювання	**Бали**
Виконання завдань практики (науково-дослідного стажування)	**50**
Повнота виконання програми	20
Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій	5
Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів	5
Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та наукова новизна результатів дослідження	
Наявність в звіті необхідних матеріалів (таблиць, графіків, схем, додатків)	15
Обґрунтованість висновків і практична значимість рекомендацій (пропозицій)	5
Оформлення звіту	**20**
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення звіту в цілому (титульний аркуш, зміст, структура, посилання на інформаційні джерела)	
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул, графічних ілюстрацій та інформаційних джерел	
Захист	**30**
Презентація результатів	5
Аргументованість та повнота відповідей на запитання	20
Відгук керівника підрозділу бази практики (науково-дослідного стажування)	5

Таблиця 10 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами проходження практики (науково-дослідного стажування)

Оцінка в балах	**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
		Оцінка	**Критерії**
90-100	**Відмінно**	**A**	Звіт з практики (науково-дослідного стажування) характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу (теми), повним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (науково-дослідного стажування), актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю якісно обґрунтованих висновків. Відмінно вичерпна і розгорнута відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з аналізом сучасних інформаційних джерел, у тому числі законодавчих і нормативних документів, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, високий рівень виконання практичних завдань з наявністю висновків. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання.

80–89		**B**	Звіт з практики (науково-дослідного стажування) характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу (теми), достатньо повним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (науково-дослідного стажування), актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при виконанні розрахунків, наявністю достатньо обґрунтованих висновків. Добре ґрунтовна відповідь, обґрунтований пакет документів з практики з аналізом інформаційних джерел, законодавчих і нормативних документів, досвіду провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, якісний рівень виконання практичних завдань. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання, але допустив неточності під час відповідей.
75-79	**Добре**	**C**	Звіт з практики (науково-дослідного стажування) характеризується достатньо повним розкриттям кожного розділу (теми), наявністю 75 % основних додатків від необхідної кількості, яка вимагається відповідним розділом (темою) практики (науково-дослідного стажування), актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при виконанні розрахунків, наявністю достатньо обґрунтованих висновків, але в окремих завданнях з незначними помилками. Повна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з посиланням на інформаційні джерела, використання досвіду провідних вітчизняних вчених, достатній рівень виконання практичних завдань. Здобувач достатньо володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, допустив помилки у формулюванні висновків за результатами виконання практичних завдань, відповідає на питання, передбачені програмою практики, але допустив неточності під час відповідей..
67-74	**Задовільно**	**D**	Звіт з практики (науково-дослідного стажування) характеризується неповною відповідністю програмі практики (виконано 50-75% зазначених у програмі проходження практики завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (50-75 % додатків від загальної кількості), неактуальністю поданої у звіті інформації (подання інформації за період, що передує терміну проходження здобувачем практики). Задовільна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики без посилань на інформаційні джерела, окремі помилки, виправлення яких відбувається за допомогою керівника практики, середній рівень виконання практичних завдань. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, при відповіді на запитання допустив численні помилки.
60–66		**E**	Звіт з практики (науково-дослідного стажування) характеризується обмеженим викладенням змісту програми (роботи) або неповною відповідністю програмі практики (50 % охоплення зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (50 % необхідних додатків), неактуальністю поданої у звіті інформації. Відповідь щодо обґрунтування пакету документів з практики надана в мінімально допустимому обсязі, містить значні неточності, граничний рівень виконання практичних завдань. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, відповідь на запитання місить принципові помилки.

35–59	**Незадовільно**	**FX**	Звіт з практики (науково-дослідного стажування) характеризується неповним викладенням змісту роботи або неповною відповідністю змісту роботи вимогам програми практики (менше 50% охоплення зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (менше 50% необхідних додатків), недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, недостатній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, низький рівень виконання практичних завдань. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.
0–34	**Неприйнятно**	**F**	Звіт з практики (науково-дослідного стажування) характеризується частковим викладенням змісту роботи або не відповідністю змісту роботи вимогам програми практики, відсутністю додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, відсутній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, відсутність виконання практичних завдань. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.

9 ПОРЯДОК І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, ВМІНЬ ТА НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ

9.1 Вид державної атестації здобувачів вищої освіти за кожною спеціальністю визначається стандартами вищої освіти, а у разі їх відсутності – освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою підготовки здобувачів вищої освіти.

9.2 Державна атестація здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією, що створюється відповідно до СТВНЗ 43.1-02:2017 Екзаменаційна комісія. Порядок створення та організація роботи.

9.3 Державна атестація може здійснюватися у формі атестаційного екзамену (екзаменів), публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи, єдиного державного кваліфікаційного іспиту та/або їх поєднання.

9.3.1 Атестаційний екзамен

9.3.1.1 Оцінювання атестаційного екзамену передбачає підсумковий контроль результатів навчання на певному освітньому рівні щодо їх відповідності вимогам стандарту вищої освіти та проводиться у формі комплексного екзамену з обов'язкових навчальних дисциплін професійної підготовки в обсязі, що передбачений робочими програмами.

9.3.1.2 Оцінювання результатів знань, вмінь та навичок здобувачів відбувається за результатами виконання ними комплексних контрольних кваліфікаційних завдань (КККЗ).

9.3.1.3 Комплексне контрольне кваліфікаційне завдання, зазвичай, складається з двох частин.

Перша частина містить тестові завдання з обов'язкових навчальних дисциплін професійної підготовки.

Друга частина КККЗ включає виконання практичних (розрахункових або графічних) завдань.

Загальна кількість тестових та практичних завдань визначається кафедрою, що відповідає за реалізацію відповідної освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми.

9.3.1.4 Оцінювання результатів тестових теоретичних знань здійснюється за шкалою:

– «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей.
– «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей.
– «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей.
– «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей.
– «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей.
– «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

9.3.1.5 Оцінювання результатів виконання практичних завдань здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання знань (таблиця 11).

Таблиця 11 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами виконання практичної частини комплексних контрольних кваліфікаційних завдань

Оцінка в балах	**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
		Оцінка	**Критерії**
90-100	**Відмінно**	**A**	Здобувач виконав ККК3 відповідно до завдань і в повному обсязі прийняв правильні рішення, аргументовано обґрунтував їх, виявив уміння застосовувати набуті знання для вирішення практичних ситуацій, творчо використав знання для вирішення практичних завдань.
80–89	**Добре**	**B**	Здобувач виконав ККК3 відповідно до завдань і в повному обсязі прийняв правильні рішення, аргументовано обґрунтував їх, виявив уміння застосовувати набуті знання для вирішення практичних ситуацій, але допустив незначні помилки при виконанні розрахунків.
75-79		**C**	Здобувач виконав ККК3 відповідно до завдань і в повному обсязі прийняв правильні рішення, висновки недостатньо аргументовані, під час вирішення практичних ситуацій допущено непринципові неточності, мають місце одиничні одиночні помилки у розрахунках, можливі незначні (1-2) неточності в висновках
67-74	**Задовільно**	**D**	Здобувач виконав ККК3 відповідно до завдань, але під час вирішення практичних завдань допущені суттєві помилки, що призвело до невірних результатів та некоректних висновків.
60–66		**E**	Здобувач допускає принципові помилки під час виконання практичних завдань, практичні завдання виконані не в повному обсязі (кількість виконаних завдань становить понад 50 %), висновки не відображають отримані результати.
35–59	**Незадовільно**	**FX**	Здобувач виконав менше ніж 50 % практичних завдань, відсутні висновки.
0–34	**Неприйнятно**	**F**	Здобувач виконав окремі практичні завдання, завдання, що виконані, містять принципові помилки або виконані частково, відсутні висновки

9.3.1.6 Підсумкова оцінка виконання ККК3 у балах обчислюється як середньоарифметичне балів за теоретичну та практичну частини ККК3.

Підсумкова атестаційна оцінка визначається за результатами виконання ККЗ згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 6.

9.3.2 Захист кваліфікаційної роботи

9.3.2.1 Вимоги до кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти регламентовані стандартом вищої освіти (за наявності) та СТВНЗ 57.1-01:2017 Атестація здобувачів вищої освіти. Дипломна робота магістра. Структура, зміст, вимоги, процедура захисту, СТВНЗ 6.1-01:2017 Дипломне проєктування. Організація і проведення.

До захисту допускаються кваліфікаційні роботи (проєкти), що відповідають

зазначеним вимогам до змісту та оформлення.

9.3.2.2 Результати захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) оцінюються за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до таблиці 12.

9.3.2.3 Підсумкова атестаційна оцінка визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 13.

Таблиця 12 – Критерії оцінювання результатів захисту кваліфікаційної роботи

Критерії оцінювання	**Бали**
Зміст кваліфікаційної роботи (відповідність завданню та якість виконання)	60
Оформлення та організація виконання (відповідність вимогам стандартів)	10
Захист (доповідь, відповіді на запитання)	30

Таблиця 13 – Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за результатами захисту кваліфікаційної роботи

Оцінка в балах	**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
		Оцінка	**Критерії**
90-100	**Відмінно**	**A**	Реальна кваліфікаційна робота виконана на актуальну тему, наведено аналіз проблеми, що досліджується, результати власної експертної оцінки, отримані результати науково обґрунтовані. Робота виконана із застосуванням комп'ютерної техніки для розрахунків або створені власні програмні продукти. Здобувач під час захисту демонструє вміння застосовувати теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань, відстоює запропоновані науково-теоретичні і практичні положення. Захист супроводжується наочними матеріалами, які розкривають сутність роботи. Відповіді здобувача під час захисту свідчать про системні знання, здобувач демонструє вміння формулювати проблему та логічно доводить суть роботи (за змістом, логікою та стилем). Особливості кваліфікаційної роботи магістра - робота містить елементи новизни, має практичне значення, результати дослідження розкрито у публікаціях та апробовано на конференціях.
80–89	**Добре**	**B**	Тему кваліфікаційної роботи розкрито, але спостерігаються окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не виявлені, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника. Відгук і рецензія позитивні, доповідь логічна, проголошена послідовно, відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії в цілому правильні, оформлення роботи відповідає вимогам. Здобувач демонструє вільне і глибоке володіння змістом роботи, використовує ілюстративний матеріал, має широкий професійний світогляд, уміння логічно мислити, вільно володіє науковою термінологією. Проте, під час відповіді на запитання допускає незначні неточності. Особливості кваліфікаційної роботи магістра - робота містить елементи новизни, має практичне значення, результати дослідження апробовано на конференціях.
75-79		**C**	Тему роботи розкрито, але спостерігаються окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не виявлені, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника, є окремі зауваження в рецензіях та відгуку, доповідь логічна, проголошена послідовно, відповіді на запитання членів

			екзаменаційної комісії в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог. Під час захисту здобувач демонструє, дипломної роботи, логічно використовує ілюстративний матеріал, у якому допущені деякі помилки та неточності. У відповідях на запитання здобувач допускає незначні неточності, які він не здатен повністю виправити після звернення на них уваги з боку членів ЕК, в основному володіє науковою термінологією. Особливості кваліфікаційної роботи магістра - результати дослідження апробовано на конференціях.
67-74	**Задовільно**	**D**	Тему кваліфікаційної роботи в цілому розкрито, але спостерігаються недоліки змістового характеру: нечітко сформульована мета роботи, аналіз літературних джерел здійснено без опрацювання нових літературних джерел, в аналітичній частині аналіз проведено поверхнево, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, рецензії і відгук містять окремі зауваження, є зауваження щодо оформлення роботи (проєкту). Під час захисту здобувач демонструє в цілому володіння змістом роботи, проте, доповідь прочитана за текстом і містить несуттєві помилки. Під час доповіді використовується ілюстративний матеріал, у якому мають місце деякі помилки та неточності, відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії не чітко сформульовані, не завжди повні. Ілюстративний матеріал до роботи неповно розкриває її зміст. Особливості кваліфікаційної роботи магістра - деякі наукові терміни здобувач вживає не за їх точним призначенням, відсутня наукова полеміка та апробація результатів дослідження, пропозиції та результати обґрунтовані непереконливо.
60–66		**E**	Тему кваліфікаційної роботи в основному розкрито, але має місце ряд недоліків: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, відсутній аналіз літературних джерел, в аналітичній частині аналіз проведено з помилками, рецензії і відгуки містять зауваження, доповідь прочитана за текстом, побудована нелогічно і містить помилки. Під час доповіді використовується ілюстративний матеріал, у якому теж мають місце помилки та неточності, але під час коментування ілюстративного матеріалу здобувач зазнає труднощів, відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії не повні. Є зауваження щодо оформлення роботи. Особливості кваліфікаційної роботи магістра - відсутні елементи новизни, деякі наукові терміни здобувач використовує не за їх точним призначенням, відсутня апробація результатів дослідження, заходи і пропозиції мають загальнотеоретичний характер.
35–59	**Незадовільно**	**FX**	Нечітко сформульована мета роботи (проєкту), розділи не узгоджені між собою, відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел, аналіз виконаний поверхнево, матеріал має переважно описовий характер, відсутня системність дослідження. Оформлення роботи не відповідає вимогам стандарту. Ілюстративний матеріал до кваліфікаційної роботи неповний. На захисті здобувач демонструє, що він не володіє частиною змісту роботи, доповідь нелогічна і містить принципові помилки, а деякі висновки не обґрунтовані чи помилкові. Під час доповіді здобувач використовує ілюстративний матеріал, але змістовно прокоментувати його не може. Відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії нечіткі та поверхневі. Особливості кваліфікаційної роботи магістра - елементи

			новизни відсутні, знання наукових термінів незадовільне, запропоновані заходи випадкові та не випливають з попереднього аналізу, обґрунтування прийнятих рішень неповне.
0–34	**Неприйнятно**	**F**	Тему кваліфікаційної роботи не розкрито, розділи пояснювальної записки не пов'язані між собою, відсутній огляд сучасних літературних джерел, аналіз виконано не вірно або поверхнево, оформлення роботи не відповідає вимогам, ілюстративний матеріал відсутній. Доповідь побудована нелогічно, не розкриває основного змісту роботи, висновки відсутні, здобувач виклав текст доповіді плутано, відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії помилкові або відсутні. Особливості кваліфікаційної роботи магістра - відсутні новизна дослідження, висновки та обґрунтовані пропозиції.

9.3.2.4 Заклад вищої освіти на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну освітню та професійну кваліфікацію (за наявності).

10 ПРОВЕДЕННЯ ТА ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ, ПОМ'ЯГШУВАЛЬНІ ОБСТАВИНИ

10.1 Форма проведення підсумкового контролю зазначається в робочій програмі дисципліни. Зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань) та критерії оцінювання обговорюються та визначаються рішенням кафедри, про що здобувачі інформуються на початку семестру.

Під час проведення семестрових диференційованих заліків та екзаменів екзаменатор повинен мати таку документацію:

– робочу програму дисципліни;

– затверджений завідувачем кафедри (із зазначенням номера протоколу та дати засідання кафедри) комплект конкретизованих засобів діагностики (комплексних контрольних робіт);

– затверджений завідувачем кафедри перелік матеріалів, користування якими дозволяється здобувачу під час екзамену (диференційованого заліку);

– критерії оцінювання результатів навчання;

– журнал обліку поточного контролю результатів навчання здобувачів за видами навчальних занять з дисципліни;

– відомість обліку результатів навчання, підписану деканом.

Присутність на екзаменах або заліках сторонніх осіб без дозволу ректора, першого проректора або декана факультету не допускається.

10.2 Відмова здобувача виконувати екзаменаційне завдання атестується як незадовільна відповідь.

10.3 Перескладання екзамену для підвищення позитивної оцінки допускається не раніше наступного семестру та не більше ніж з трьох дисциплін для рівня бакалавра та однієї дисципліни для рівня магістра за весь період навчання за певним рівнем вищої освіти. Дозвіл на це надає перший проректор за погодженням із деканом факультету на підставі заяви здобувача.

10.4 У разі незгоди з оцінкою здобувач має право подати в день оголошення оцінки завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідності, інших фахівців, протягом трьох днів розглядає апеляцію і в усній формі сповіщає здобувача про результати розгляду.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача чи викладача деканом факультету створюється комісія для приймання екзамену (диференційованого заліку), до якої входять завідувач кафедри і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та студентського самоврядування.

10.5 Пом'ягшувальні обставини – поважні причини, що підтверджені документально, за яких здобувач не пройшов підсумковий контроль у термін, визначений графіком навчального процесу.

За наявності поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо), які документально підтверджені, окремим здобувачам декан факультету має право встановлювати індивідуальний графік складання екзаменів (диференційованих заліків) тривалістю не більше місяця з дня припинення тимчасової непрацездатності.

Якщо цей термін є недостатнім для виконання індивідуального графіку, розглядається питання про надання здобувачеві академічної відпустки або повторного курсу навчання.

11 ЛІКВІДАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

11.1 Навчальні дисципліни

11.1.1 Здобувачі, які отримали незадовільні оцінки (нижче 60 балів) з однієї або двох дисциплін, можуть повторно їх скласти у відведений тиждень для перездачі за рахунок канікул після закінчення семестру, або, за рішенням декана факультету, у відведений тиждень на початку наступного семестру.

Спроби здобувача виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

11.1.2 У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання екзамену (заліку) з дисципліни допускається не більше двох разів. Перший раз – лектору, при другому перескладанні – комісії, яка створюється деканом у складі трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну; завідувача кафедри; представника деканату. Оцінка комісії є остаточною.

11.1.3 У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» або неявки здобувача на засідання комісії без поважних причин, комісія сповіщає про це декана факультету для підготовки наказу ректора про відрахування здобувача за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення цієї дисципліни.

11.1.4 Повторне вивчення здобувачем окремих дисциплін одночасно з навчанням за індивідуальним навчальним планом за двома формами навчання допускається лише на договірних умовах (загальним обсяг таких дисциплін – не перевищує 15-ти кредитів ЄКТС).

Результати ліквідації академічної заборгованості заносяться в окрему відомість.

11.1.5 Здобувачі, які за результатами семестрового підсумкового контролю мають більше двох академічних заборгованостей, за поданням декана відраховуються з університету.

11.2 Курсові проєкти (роботи)

Ліквідація академічної заборгованості за курсовими проєктами (роботами) здійснюється аналогічно процедурі ліквідації заборгованості з навчальної дисципліни.

11.3 Практики

Здобувач, який не виконав програму практики без поважних причин та дістав негативний відгук підприємства або незадовільну оцінку, відраховується з університету.

11.4 Атестація

11.4.1 Повторний захист кваліфікаційної роботи або перескладання

атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

11.4.2 Здобувач, який за результатами складання атестаційного екзамену або захисту кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету і йому видається академічна довідка встановленого зразка. У цьому випадку екзаменаційна комісія встановлює, чи може здобувач представити до захисту кваліфікаційну роботу, що була дороблена, або повинен розробити нову тему, яка визначається відповідною кафедрою.

11.4.3 Здобувач, який не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторного захисту протягом трьох років після закінчення закладу вищої освіти.

11.4.4 Здобувачам, які були допущені до атестації, але з поважної, документально підтвердженої причини не змогли пройти її своєчасно, за поданням декана факультету та згодою голови екзаменаційної комісії, Першим проректором ХНАДУ визначається дата проведення додаткового засідання з прийому екзамену або захисту кваліфікаційної роботи в період роботи екзаменаційної комісії.

11.5.5 За відсутності виправдних документів у здобувача екзаменаційна комісія в протоколі зазначає, що здобувач не атестований за неявкою на засідання комісії.

11.5.6 Здобувачам, які не були допущені до атестації, оскільки з поважних причин, підтверджених документально, не мали можливості підготуватися до неї, ректором за поданням декана факультету продовжується строк навчання за контрактом до наступної атестації, але не більше ніж на один рік.

Для цього здобувач подає заяву на ім’я ректора з проханням про визначення дати додаткового засідання екзаменаційної комісії або про продовження терміну навчання із зазначенням причини. До заяви додається документ, який підтверджує поважну причину, з якої здобувач не зміг захистити випускну кваліфікаційну роботу.

12 ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

12.1 Визнання результатів навчання здійснюється в тому числі з урахуванням вимог СТВНЗ-83.1-02:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти».

Визнання результатів навчання – процес офіційного визнання умінь і компетенцій шляхом: видачі сертифікатів або визнання відповідності вмінь і компетенцій встановленим стандартам і нормам, визнання залікових одиниць та засвоєних умінь і/або компетентностей.

Перенесення кредитів – це процес, за якого кредити, присвоєні в одному контексті (освітньої програмі, закладі вищої освіти), визнаються в іншому формальному контексті з метою отримання кваліфікації.

Кредити, присвоєні здобувачу за однією освітньою програмою, можуть переноситися для накопичення до іншої освітньої програми того ж самого або іншого закладу вищої освіти.

12.2 Необхідність визнання й перенесення кредитів виникає, якщо здобувачі:

– навчалися в інших (в тому числі і зарубіжних) закладах вищої освіти та бажають продовжити навчання у ХНАДУ;

– бажають навчатися у ХНАДУ за програмою академічної мобільності;

– раніше навчалися у ХНАДУ та з певних причин перервали навчання;

– здобувають другу вищу освіту.

12.3 Визнання й перенесення кредитів здійснюється, як правило, у канікулярний період (до початку навчання за відповідним графіком).

Визнання й перенесення кредитів з тем, вивчення яких передбачено робочим навчальним планом у поточному семестрі, може здійснюватися протягом семестру але обов’язково до початку семестрового контролю.

12.4 Визнання й перенесення кредитів, присвоєних здобувачам під час навчання за програмами академічної мобільності, здійснюється на основі узгоджених університетами-партнерами навчальних планів та/або їх окремих частин (кредитних модулів, в тому числі навчальних дисциплін).

12.5 Підставою для перенесення кредитів є представлена здобувачем Академічна довідка (виписка навчальних досягнень) або Додаток до диплому попередньої вищої освіти. Крім академічної довідки комісія ХНАДУ може затребувати копії програм відповідних навчальних дисциплін, засвідчені в установленому порядку у закладі вищої освіти, де здобувач вивчав дисципліну.

12.6 Результати навчання можуть бути визнані в межах обсягу кредитних модулів, вивчення яких передбачено відповідною робочою програмою.

Не визнаються результати попереднього навчання, які були опановані здобувачем під час навчання за неакредитованими освітніми програмами (за винятком навчання у визнаних у встановленому порядку закладах вищої освіти, у тому числі іноземних, освітні програми яких верифіковані в університеті).

12.7 Визнання може бути: повним, обмеженим та невизнання.

12.7.1 Повне визнання рекомендується у разі, якщо вивчений в іншому закладі вищої освіти кредитний модуль входить до відповідного робочого навчального плану ХНАДУ і збігається щодо запланованих результатів навчання (компетентностей, знань і умінь) або має несуттєві відмінності, а також близький за обсягом і змістом. Повне визнання здійснює декан факультету, на якому реалізується відповідна освітня програма, згідно з СТВНЗ-88.1-01:2021 «Порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці».

12.7.2 Обмежене визнання рекомендується у тому випадку, якщо кредитні модулі, вивчені в іншому закладі вищої освіти, визнаються, але не повністю, й по деяких темах необхідно додатково проводити переатестацію. У цьому разі перезарахування кредитів може виконуватися за результатами виконання індивідуального завдання, проходження випробування або співбесіди.

Переатестацію за дорученням декана факультету проводить кафедра, за якою закріплена відповідна навчальна дисципліна. За результатами переатестації комісія визначає кількість кредитів ЄКТС та оцінку за відповідний кредитний модуль.

12.7.3 Не визнаються результати навчання та не присвоюються залікові кредити за дисциплінами (кредитними модулями), що не забезпечують виконання вимог відповідної освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей, знань і умінь.

Наявність неперезарахованого кредитного модуля, який передбачено робочим навчальним планом освітньої програми, прирівнюється до академічної заборгованості з визначенням терміну її ліквідації в наказі про зарахування здобувача.

12.8 Визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми (для спеціальностей галузі знань 12 «Інформаційні технології» не може перевищувати 35 відсотків відповідної освітньої програми).

12.8.1 Процедура визнання передбачає такі обов’язкові етапи:

– подання освітньої декларації та додавання до неї інших документів (сертифікати, дипломи), які можуть прямо чи опосередковано засвідчувати наведену в ній інформацію;

– формування комісії, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті. Головою комісії є декан факультету, на якому реалізується відповідна освітня програма;

– проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті.

12.8.2 Не здійснюється визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті до початку навчання на певному освітньому рівні.

13 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

13.1 Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом ректора. Положення оприлюднюється на офіційному сайті Університету.

13.2 Положення підлягає перегляду та доопрацюванню відповідно до змін нормативної бази України у сфері вищої освіти.

13.3 Зміни та доповнення до положення вводяться в дію наказом ректора за рішенням вченої ради Університету.

Ключові слова: оцінювання, компетентність, результати навчання, критерії оцінювання, принципи оцінювання, національна рамка кваліфікацій, освітня кваліфікація, професійна кваліфікація, комплексна контрольна робота, комплексне контрольне кваліфікаційне завдання.

СТВНЗ 90.1-02:2023

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РОЗРОБНИКИ, ВИКОНАВЦІ

Перший проректор Анжеліка БАТРАКОВА

Начальник навчального відділу Олександр Догадайло

Редактор:

_____

посада, підпис, дата, розшифровка підпису

ПОГОДЖЕНО:

Провідний юрисконсульт
юридичного відділу Ольга СЕЛЕЗНЬОВА

НОРМОКОНТРОЛЕР:

Інженер з якості І категорії відділу акредитації,
стандартизації та якості навчання Лада ЧЕРНОВА

ПІДГОТОВЛЕНИЙ ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Керівник відділу акредитації,
стандартизації та якості навчання Оксана ПАНКОВА

Введено в дію наказом по ХНАДУ від _____ 2023 року № _____
(копія наказу додається)